

Sepsiszentgyörgy. A sepsiszentgyörgyi gettó a város zsidó lakosságát, valamint a Háromszék vármegye és Csík vármegye déli részének kisebb községeiből összegyűjtött zsidókat fogadta be. A gettó lakóinak száma csak 850 volt.¹¹⁴

A néhány száz sepsiszentgyörgyi zsidó gettóba tömörítését máshogy végezték, mint a többi területen. Május 2-án a zsidókat a rendőrség felszólította, hogy másnap reggel 6 órakor családtagjaikkal együtt jelenjenek meg a rendőrségen. Ezután minden családból egy ember rendőri kísérettel hazamehetett, hogy elhozza a hatóságok által engedélyezett leglényegesebb holmikat. Ezután a zsidókat egy ajtó és ablak nélküli, befejezetlen épületbe szállították át. A gettó helyét kijelölő bizottság tagjai: dr. Szent-Iványi Gábor, Háromszék vármegye főispánja, aki elég tisztességesen viselkedett a falusi lakossággal, dr. Barabás Andor alispán, dr. Virányi András polgármester, dr. Vincze István sepsiszentgyörgyi rendőrfőnök és Balla alezredes, a Háromszék vármegyei csendőrség parancsnoka. Valamennyien részt vettek az Endre vezetésével tartott marosvásárhelyi értekezleten.

A Csík vármegyei zsidókat, köztük a csíkszeredaiakat Gaály Ernő, Csík megyei főispán irányítása alatt gyűjtötték össze. Az akció irányításában részt vett még dr. Ábrahám József alispán, Szász Gerő csíkszeredai polgármester, Farkas Pál városi rendőrkapitány és Loór Tivadar alezredes, a csíkszeredai csendőrség parancsnoka. Háromszék vármegye városi és megyei vezetőihez hasonlóan ők is részt vettek a marosvásárhelyi értekezleten.

A sepsiszentgyörgyi gettóban, amely egy nem azonosított SS-tiszt közvetlen parancsnoksága alatt állt, nyomorúságosak voltak a körülmények. Egy hét múlva az itteni zsidókat átszállították a szászrégeni gettóba. Ebből az alkalomból tapasztalhatták, hogy miként fogják szállítani őket a hónap vége felé az Auschwitzba történő deportálás során – 70 embert zsúfoltak egy tehervagonba, nemre, életkorra és egészségi állapotra való tekintet nélkül.¹¹⁵

Endre körútja

Mint már említettük, 1944. április végén Endre László körutat tett. Az akkor még fennálló nagyobb gettókat kereste fel. Röviddel az április 26-i és 28-i, szatmárnémeti, illetve marosvásárhelyi értekezlet után Endre megsejmelte Mátészalkát. Innen Marosvásárhelyre ment, ahol a főispánnal, alispánnal és a polgármesterrel együtt megsejmelte a helyi gettósítási műveleteket. Sepsiszentgyörgyön Háromszék vármegye főispánjának, dr. Szent-Iványi Gábornak a társaságában látogatta meg a zsidókat